

DISCLAIMER

The present version of the national guideline has been accepted by the President of the CPVO for its use in technical examinations carried out on behalf of the CPVO or for the take-over of reports serving as a basis for a CPVO decision.

CENTRALNY OŚRODEK BADANIA ODMIAN ROŚLIN UPRAWNYCH

METODYKA BADANIA
ODRĘBNOŚCI, WYRÓWNANIA I TRWAŁOŚCI (OWT)
ODMIAN ROŚLIN UPRAWNYCH

Klon

Acer L.

OWT/KLA.2021 (180)

Słupia Wielka, grudzień 2021

CENTRALNY OŚRODEK BADANIA ODMIAN ROŚLIN UPRAWNYCH
Słupia Wielka 34, 63-022 Słupia Wielka

tel. 61 285 23 41 do 47
faks: 61 285 35 58
e-mail: sekretariat@coboru.gov.pl
www.coboru.gov.pl

Dyrektor
prof. dr hab. Henryk Bujak

Z-ca dyr. ds. badawczo-doświadczalnych
mgr inż. Marcin Behnke

Zakład Badania i Oceny OWT Odmian
Kierownik
mgr inż. Marcin Król

Pracownia OWT Odmian Roślin Uprawnych
oraz Oceny Tożsamości i Czystości Odmianowej
Kierownik
mgr inż. Joanna Gruszczyńska

Opracowanie
mgr inż. Tomasz Piotrowski

Redakcja merytoryczna
mgr inż. Marcin Król

Zatwierdzam

Data: 23.12.2021 r.

***Wszelkie prawa zastrzeżone.
Każda reprodukcja lub adaptacja całości
bądź części niniejszej publikacji
wymaga pisemnej zgody COBORU***

I. PRZEDMIOT METODYKI

Metodyka badania odrębności, wyrównania i trwałości (OWT) klona jest metodyką własną COBORU i stosuje się ją do przeprowadzania badań OWT wszystkich odmian klona (*Acer L.*)

II. OBOWIĄZYWANIE METODYKI

Metodyka obowiązuje od sezonu wegetacyjnego 2022.

III. PROWADZENIE BADAŃ

1. Tworzenie kolekcji odmian

Dla celów ustalenia odrębności odmian kandydujących powinny być utrzymywane kolekcje odmian. Kolekcja może zawierać zarówno „żywy” materiał, jak i informacje opisowe oraz zdjęcia. Wytyczne dotyczące tworzenia i utrzymywania kolekcji zawiera aktualne zarządzenie Dyrektora COBORU w sprawie badania odrębności, wyrównania i trwałości (OWT) odmian.

2. Wymagania dotyczące materiału roślinnego dostarczanego do badań

Materiał roślinny jest dostarczany do badań w formie 3-4 letnich roślin w pojemnikach. Materiał roślinny powinien być wizualnie zdrowy, żywotny, nie zaatakowany przez szkodniki lub choroby.

Materiał siewny powinien być właściwie opakowany i oznakowany. Poza adresem odbiorcy do każdej próby musi być dołączona etykieta zewnętrzna i wewnętrzna. Etykieta powinna zawierać co najmniej następujące dane: adres wysyłającego, gatunek rośliny i nazwę odmiany.

Ponadto, w każdym przypadku należy obowiązkowo dołączyć paszport roślin lub świadectwo fitosanitarne.

W przypadku zgłoszenia odmiany w celu uzyskania wspólnotowej ochrony prawnej odmian, zapis „na prośbę CPVO”. Jeśli zgłaszający podaje cechy różnicujące odmiany, które są widoczne na dorosłych roślinach, powinien umożliwić obserwację tych cech na co najmniej jednej dorosłej roślinie.

Termin dostarczania materiału roślinnego do badań: od 15 marca do 15 kwietnia

Ilość dostarczanego materiału: 8 roślin

3. Czas trwania badań

Badanie odmiany rozpoczyna się w roku sadzenia i obejmuje minimum dwa sezony wegetacyjne.

4. Parametry i schemat doświadczeń

Badania powinny być przeprowadzone w warunkach zapewniających normalny wzrost roślin. Pomiary i obserwacje przeprowadza się na poletkach doświadczalnych.

- drzewa, krzewy:
 - długość poletka - 12 m,
 - szerokość poletka - 4 m,
 - powierzchnia poletka - 48 m²,
 - odległość między rzędami roślin na poletku - 4 m,
 - liczba rzędów roślin na poletku - 1,
 - minimalna liczba roślin na dwóch poletkach łącznie – 5

Zasady zakładania doświadczeń OWT

BADANIE ODMIANY PRZED WPISANIEM DO KO		
Pierwszy i drugi sezon wegetacyjny		
krzewy, drzewa	2 powtórzenia	2 x 4 rośliny
Badanie odmiany w kolekcji odmian		
krzewy, drzewa	1 powtórzenie	1 x 4 rośliny

5. Zalecenia agrotechniczne

Doświadczenia z klonem należy zakładać w terminie optymalnym dla uprawy tego gatunku oraz stosując się do powszechnie znanych zaleceń agrotechnicznych oraz dobrej praktyki ogrodniczej, przy czym:

- najodpowiedniejszymi glebami dla doświadczeń z klonem są gleby świeże, żyzne i głębokie.
- stanowisko pod doświadczenie z klonem powinno być odchwaszczane i odpowiednio uprawione.
- po posadzeniu roślin, poletko należy wyściółkować (kora, zrębki).
- poziom nawożenia mineralnego wynikający z corocznej analizy gleby, dostosować w makroskładniki na poziomie średnim do wysokiego.
- w miarę możliwości unikać chemicznej ochrony roślin, a w przypadku konieczności zastosowania pestycydów, stosować jedynie powszechnie znane i sprawdzone środki, dopuszczone do stosowania na podstawie odpowiedniej decyzji MRiRW.

6. Grupowanie odmian

Aby ułatwić ocenę odrębności, porównywane odmiany muszą być podzielone na grupy. Wytyczne dotyczące zasad grupowania odmian zawiera aktualne zarządzenie dyrektora COBORU w sprawie badania odrębności, wyrównania i trwałości (OWT) odmian.

Do celów grupowania odpowiednie są cechy, które nie zmieniają się lub zmieniają się tylko nieznacznie w obrębie odmiany. Odmiany do badań należy pogrupować według następujących cech z metodyki:

- Roślina: typ (cecha nr 1)
- Roślina: pokrój (cecha nr 2)
- Liść: typ (cecha nr 18)
- Blaszka liściowa: barwa podstawowa górnej strony (cecha nr 36)
- Blaszka liściowa: różnobarwność (cecha nr 39)

7. Przeprowadzanie obserwacji

Obserwacje określone przez pomiar lub liczenie pojedynczych roślin powinny być wykonane na min. 5 roślinach lub częściach z min. 5 roślin. W przypadku obserwacji na częściach roślin należy wykonać je na dwóch częściach z każdej z 5 roślin. Pozostałe obserwacje na wszystkich obserwowanych roślinach, pomijając rośliny nietypowe. Wszystkie obserwacje dotyczące pędów i liści powinny być wykonane na górnej jednej trzeciej części rośliny, na dobrze wykształconych pędach jednorocznych. Przeprowadzenie obserwacji służących sporządzeniu opisu odmiany wykonuje się na dobrze rozwiniętych roślinach lub ich częściach, typowych dla odmiany. Zakładając prawidłowy wzrost i rozwój roślin kłona, prowadzenie obserwacji i pomiarów należy rozpocząć od drugiego roku badań. Pomiary wykonuje się z dokładnością do 0,1 cm.

IV. KRYTERIA PODEJMOWANIA DECYZJI

1. Odrębność

Odmiana badana przed wpisaniem do Księgi Ochrony Wyłącznego Prawa będzie uznana za odrębną, jeżeli spełnia wymagania zgodnie z uregulowaniami obecnie obowiązującej ustawy o ochronie prawnej odmian roślin.

Zalecana metoda obserwacji cech do celów oceny odrębności jest wskazana w kolumnie czwartej tabeli cech.

2. Wyrównanie

Do oceny wyrównania stosuje się standard populacyjny 1% i prawdopodobieństwo przyjęcia co najmniej 95%. Odmiana kandydująca będzie uznana za wystarczająco wyrównaną, jeżeli liczba roślin nietypowych w badanej próbie nie przekracza liczby wskazanej w tabeli poniżej.

Liczba roślin badanych	Dopuszczalna liczba roślin nietypowych
1-5	0
6-35	1

3. Trwałość

Odmiana będzie uznana za wystarczająco trwałą, jeżeli nie ma dowodu na brak jej wyrównania. W razie wątpliwości trwałość może być sprawdzona poprzez badanie nowej próby, aby upewnić się, że rośliny wyrosłe z nowo dostarczonej próby materiału roślinnego wykazują te same cechy, jakie zostały ukazane na roślinach z dostarczonej do badań próby pierwotnej.

V. CECHY OBOWIĄZUJĄCE W BADANIACH OWT I STOSOWANE DO PRZYGOTOWANIA URZĘDOWGO OPISU ODMIANY

1. Wprowadzenie

Gdy metoda obserwacji jest przypisana do cechy, pierwsza litera skrótu zależy od tego, czy podejmowane działanie jest wizualną obserwacją (V) czy pomiarem (M).

Druga litera skrótu (G albo S) określa liczbę obserwacji, jaką specjalista przypisuje do każdej odmiany.

Jeżeli do oceny przejawu cechy u odmiany stosowana jest pojedyncza obserwacja grupy składającej się z nieokreślonej liczby roślin, to mówimy o obserwacji wizualnej lub pomiarze wykonywanym na grupie roślin, dlatego przypisujemy literę G (VG lub MG).

Jeżeli specjalista wykonuje więcej niż jedną obserwację grupy roślin i ostatecznie uzyskujemy tylko jedną ocenę końcową dla odmiany, wtedy przydzielamy literę G (np. pomiar długości roślin na poletku MG, obserwacja wizualna intensywności zielonej barwy liści na poletku VG).

Jeżeli do oceny przejawu cechy u odmiany jest konieczne, żeby obserwować określoną liczbę pojedynczych roślin, przypisujemy literę S (VS lub MS). Dane z pojedynczych roślin są zbierane dla odmiany do dalszych obliczeń, które ostatecznie określają odmianę (np. pomiar długości liści - MS, wizualna obserwacja pokroju pojedynczych roślin - VS).

Stadium:

(a)-(c) oznacza najwłaściwszy termin określania poszczególnych cech

- (a) - obserwacje należy przeprowadzić jesienią po zakończeniu wegetacji (opadnięciu liści)
- (b) - obserwacje należy przeprowadzić w pełni wegetacji (latem), w środkowej części pędu
- (c) - obserwacje należy przeprowadzić na pąku wierzchołkowym po zakończeniu wegetacji

Typ obserwacji

- MG pojedynczy pomiar grupy roślin lub części roślin
- MS pomiar pojedynczych roślin lub ich części
- VG pojedyncza wizualna obserwacja grupy roślin lub ich części
- VS wizualna obserwacja pojedynczych roślin lub ich części

Typ cechy

- QL cecha jakościowa
- QN cecha ilościowa
- PQ cecha pseudo-jakościowa
- (+) dodatkowe objaśnienie cechy w załączniku
- G cecha do grupowania odmian

2. Tabela cech

Tabela zawiera cechy stosowane w badaniu odrębności, wyrównania i trwałości odmian klona oraz wykorzystywane do sporządzenia opisu odmiany.

TABELA CECH KLONA
TABLE OF CHARACTERISTICS OF MAPLE

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
1				Roślina: typ Plant: type		
G			VG	drzewo <i>tree</i>		1
			QL	krzew <i>shrub</i>		2
2				Roślina: pokrój Plant: growth habit		
G			VG	kolumnowy <i>columnar</i>		1
			QL	owalny <i>oval</i>		2
				zaokrąglony <i>rounded</i>		3
				piramidalny <i>pyramidal</i>		4
				kielichokształtny <i>vase-shaped</i>		5
3				Roślina: siła wzrostu Plant: vigour		
			VG	słaba <i>weak</i>		3
			QN	średnia <i>medium</i>		5
				silna <i>strong</i>		7
4			(a)	Pęd tegoroczny: grubość Current season's shoot: thickness		
(+)			VG	cienki <i>thin</i>		3
			QN	średni <i>medium</i>		5
				gruby <i>thick</i>		7

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
5			(a)	Pęd tegoroczny: barwa podstawowa <i>Current season's shoot: main colour</i>		
			VG	biała <i>white</i>		1
			PQ	zielona <i>green</i>		2
				jasnobrązowa <i>light brown</i>		3
				brązowa <i>medium brown</i>		4
				ciemnobrązowa <i>dark brown</i>		5
				czterwonawobrazowa <i>reddish brown</i>		6
				purpurowobrazowa <i>purplish brown</i>		7
				szara <i>grey</i>		8
6			(b)	Pęd tegoroczny: omszenie <i>Current season's shoot: pubescence</i>		
			VG	brak lub bardzo słabe <i>absent or very weak</i>		1
			QN	słabe <i>weak</i>		3
				średnie <i>medium</i>		5
				silne <i>strong</i>		7
7			(b)	Pęd tegoroczny: nalot woskowy <i>Current season's shoot: waxy bloom</i>		
			VG	brak lub bardzo słaby <i>absent or very weak</i>		1
			QN	słaby <i>weak</i>		3
				średni <i>medium</i>		5
				silny <i>strong</i>		7

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
8			(a)	Pęd tegoroczny: przekrój poprzeczny <i>Current season's shoot: shape in cross-section</i>		
(+)			VG	kanciasty <i>angular</i>		1
			QN	okrągły <i>round</i>		2
				kwadratowy <i>square</i>		3
9			(a)	Pęd tegoroczny: struktura kory <i>Current season's shoot: texture of bark</i>		
			VG	gładka <i>smooth</i>		1
			QN	spękana <i>fissured</i>		2
				cętkowana (kropkowana z zagłębieniami) <i>punctuate (dotted with depressions)</i>		3
				korkowa <i>corky</i>		4
				łuszcząca się <i>exfoliating</i>		5
10			(a)	Pęd tegoroczny: liczba przetchlinek <i>Current season's shoot: number of lenticels</i>		
			VG	brak lub bardzo mała <i>absent or very few</i>		1
			QN	mała <i>few</i>		3
				średnia <i>medium</i>		5
				duża <i>many</i>		7
11			(a)	Pęd tegoroczny: wielkość przetchlinek (jeśli występują) <i>Current season's shoot: size of lenticels (if present)</i>		
			VG	małe <i>small</i>		3
			QN	średnie <i>medium</i>		5
				duże <i>large</i>		7

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
12			(c)	Pąk: wielkość Bud: size		
			VG	mały <i>small</i>		3
			QN	średni <i>medium</i>		5
				duży <i>large</i>		7
13			(c)	Pąk: barwa Bud: colour		
			VG	zielona <i>green</i>		1
			PQ	brązowa <i>brown</i>		2
				czerwonawobrązowa <i>reddish brown</i>		3
				szarawobrązowa <i>greyish brown</i>		4
				czerwonawopurpurowa <i>reddish purple</i>		5
14			(c)	Pąk: kształt Bud: shape		
(+)			VG	jajowaty <i>ovoid</i>		1
			QL	trójkątny (3-boczny) <i>triangular (3-sided)</i>		2
				piramidalny (4-boczny) <i>pyramidal (4-sided)</i>		3
				stożkowaty <i>conical</i>		4
15			(c)	Pąk: kształt wierzchołka Bud: shape of apex		
			VG	zaostrozony <i>pointed</i>		1
			QL	zaokrąglony <i>rounded</i>		2
16			(c)	Pąk: omszenie Bud: pubescence		
			VG	brak <i>absent</i>		1
			QL	występuje <i>present</i>		9

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
17			(c)	Pąg: zachodzenie łusek Bud: overlapping of scales		
			VG	nie zachodzące <i>not overlapping</i>		1
			QN	częściowo zachodzące <i>partly overlapping</i>		2
				silnie zachodzące <i>strongly overlapping</i>		3
18				Liść: typ Leaf: type		
G			VG	pojedynczy <i>simple</i>		1
			QL	pierzastozłożony <i>pinnately compound</i>		2
				dłoniastozłożony <i>palmately compound</i>		3
19				Błazka liściowa: barwa podczas rozwijania się pierwszego liścia Leaf blade: colour when first unfolding		
			VG	żółta <i>yellow</i>		1
			PQ	zielona <i>green</i>		2
				brązowa <i>bronze</i>		3
				różowa <i>pink</i>		4
				czerwona <i>red</i>		5
				purpurowa <i>purple</i>		6
20			(b)	Błazka liściowa: długość Leaf blade: length		
(+)			MS	krótka <i>short</i>		3
			QN	średnia <i>medium</i>		5
				długa <i>long</i>		7

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
21			(b)	Blaszka liściowa: szerokość <i>Leaf blade: width</i>		
(+)			MS	wąska <i>narrow</i>		3
			QN	średnia <i>medium</i>		5
				szeroka <i>broad</i>		7
22			(b)	Blaszka liściowa: kształt <i>Leaf blade: shape</i>		
(+)			VG	jajowaty <i>ovate</i>		1
			PQ	lancetowaty <i>lanceolate</i>		2
				eliptyczny <i>elliptical</i>		3
				odwrotnie jajowaty <i>obovate</i>		4
				podłużny <i>oblong</i>		5
				kolisty <i>circular</i>		6
23			(b)	Blaszka liściowa: kształt nasady <i>Leaf blade: shape of base</i>		
(+)			VG	klinowata <i>cuneate</i>		1
			PQ	ostra <i>acute</i>		2
				zaokrąglona <i>rounded</i>		3
				sercowata <i>cordate</i>		4
				asymetryczna <i>asymetric</i>		5
				ścięta <i>truncate</i>		6

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
24			(b)	Blaszka liściowa: kształt wierzchołka <i>Leaf blade: shape of apex</i>		
(+)			VG	klinowaty <i>cuneate</i>		1
			PQ	zaostrzony <i>acuminate</i>		2
				ostry <i>acute</i>		3
				zaokrąglony <i>rounded</i>		4
25			(b)	Blaszka liściowa: brzeg <i>Leaf blade: margin</i>		
(+)			VG	całobrzegi <i>entire</i>		1
			PQ	piłkowany <i>serrate</i>		2
				podwójnie piłkowany <i>biserrate</i>		3
				ząbkowany <i>dentate</i>		4
26			(b)	Blaszka liściowa: pofałdowanie <i>Leaf blade: undulation</i>		
			VG	brak lub bardzo słabe <i>absent or very weak</i>		1
			QN	słabe <i>weak</i>		3
				średnie <i>medium</i>		5
				silne <i>strong</i>		7
27			(b)	Blaszka liściowa: płaty <i>Leaf blade: lobes</i>		
			VG	brak <i>absent</i>		1
			QL	występują <i>present</i>		9

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
28			(b)	Blaszka liściowa: głębokość zatok <i>Leaf blade: depth of lobe sinus</i>		
			VG	płytke <i>shallow</i>		3
			QN	średnie <i>medium</i>		5
				głębokie <i>deep</i>		7
29			(b)	Blaszka liściowa: brzegi zatok <i>Leaf blade: margins of lobe sinus</i>		
			VG	całobrzegie <i>entire</i>		1
			QN	ząbkowane <i>dentate</i>		2
				wielosekcyjne <i>multi-dissected</i>		3
30			(b)	Blaszka liściowa: kształt płata <i>Leaf blade: shape of lobe</i>		
(+)			VG	jajowaty <i>ovate</i>		1
			PQ	podłużny <i>oblong</i>		2
				równowąski <i>linear</i>		3
				trójgraniasty <i>triangular</i>		4
31			(b)	Blaszka liściowa: gęstość omszenia na górnej stronie młodych liści <i>Leaf blade: density of pubescence on upper side of young leaves</i>		
			VG	brak lub bardzo rzadkie <i>absent or very sparse</i>		1
			QN	rzadkie <i>sparse</i>		3
				średnie <i>medium</i>		5
				gęste <i>dense</i>		7

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
32			(b)	Blaszka liściowa: gęstość omszenia na dolnej stronie <i>Leaf blade: density of pubescence on lower side</i>		
			VG	brak lub bardzo rzadkie <i>absent or very sparse</i>		1
			QN	rzadkie <i>sparse</i>		3
				średnie <i>medium</i>		5
				gęste <i>dense</i>		7
33			(b)	Blaszka liściowa: rozmieszczenie omszenia <i>Leaf blade: distribution of pubescence</i>		
			VG	na całym liście <i>over entire leaf</i>		1
			QL	na brzegach <i>on leaf margins</i>		2
				w kątach nerwów na dolnej stronie <i>vein axils on lower side</i>		3
34			(b)	Blaszka liściowa: barwa omszenia <i>Leaf blade: colour of pubescence</i>		
			VG	biała <i>white</i>		1
			PQ	szara <i>grey</i>		2
				czerwona <i>red</i>		3
				brązowa <i>brown</i>		4
35			(b)	Blaszka liściowa: nalot woskowy na dolnej stronie <i>Leaf blade: glaucosity on lower side</i>		
			VG	brak lub bardzo słaby <i>absent or very weak</i>		1
			QN	słaby <i>weak</i>		3
				średni <i>medium</i>		5
				silny <i>strong</i>		7

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
36			(b)	Blaszka liściowa: barwa podstawowa górnej strony <i>Leaf blade: main colour of upper side</i>		
G			VG	żółta <i>yellow</i>		1
			PQ	jasnozielona <i>light green</i>		2
				zielona <i>medium green</i>		3
				ciemnozielona <i>dark green</i>		4
				niebieskawozielona <i>bluish green</i>		5
				brązowa <i>bronze</i>		6
				czerwonawopurpurowa <i>reddish purple</i>		7
37			(b)	Blaszka liściowa: barwa podstawowa górnej strony <i>Leaf blade: main colour of upper side</i>		
			VG	Katalog RHSCC (podać numer) <i>RHS Colour Chart indicate reference</i>		
			PQ	<i>number</i>		
38			(b)	Blaszka liściowa: barwa podstawowa dolnej strony <i>Leaf blade: main colour of lower side</i>		
			VG	żółtozielona <i>yellow green</i>		1
			PQ	jasnozielona <i>light green</i>		2
				szarozielona <i>grey green</i>		3
				srebrna <i>silver</i>		4
39			(b)	Blaszka liściowa: różnobarwność <i>Leaf blade: variegation</i>		
G			VG	brak <i>absent</i>		1
			QL	występuje <i>present</i>		9

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
40			(b)	Blaszka liściowa: liczba barw <i>Leaf blade: number of colours</i>		
			VG	jedna <i>one</i>		1
			QL	dwie <i>two</i>		2
				więcej niż dwie <i>more than two</i>		3
41			(b)	Ogonek liściowy: zabarwienie antocyjanowe <i>Petiole: anthocyanin colouration</i>		
			VG	brak lub bardzo słabe <i>absent or very weak</i>		1
			QN	słabe <i>weak</i>		3
				średnie <i>medium</i>		5
				silne <i>strong</i>		7
42			(b)	Liść: przylistki <i>Leaf: stipules</i>		
			VG	brak <i>absent</i>		1
			QL	występują <i>present</i>		9
43				Kwiatostan: typ <i>Inflorescence: type</i>		
			VG	pojedynczy <i>single</i>		1
			PQ	grono <i>raceme</i>		2
				baldachogrono <i>corymb</i>		3
				wiecha <i>panicle</i>		4
44				Kwiat: wielkość <i>Flower: size</i>		
			VG	mały <i>small</i>		3
			QN	średni <i>medium</i>		5
				duży <i>large</i>		7

Lp No.	CPVO nr CPVO No.	UPOV nr UPOV No.	Stadium Typ obserw. Typ cechy	Określenie i przejaw cechy <i>Characteristic and state of expression</i>	Odmiany przykładowe <i>Example varieties</i>	Ocena Note
45				Kwiat: barwa płatka korony <i>Flower: colour of corolla</i>		
			VG	biała <i>white</i>		1
			PQ	kremowa <i>cream</i>		2
				żółta <i>yellow</i>		3
				zielona <i>green</i>		4
				czerwona <i>red</i>		5

3. **Objaśnienia dotyczące cech zawartych w tabeli**

Ad 4. Pęd tegoroczny: grubość

Obserwacje należy wykonać w środkowej części międzywęźla.

Ad 8. Pęd tegoroczny: przekrój poprzeczny

Obserwacje należy wykonać w środkowej części międzywęźla.

Ad 14. Pąk: kształt

1
jajowaty

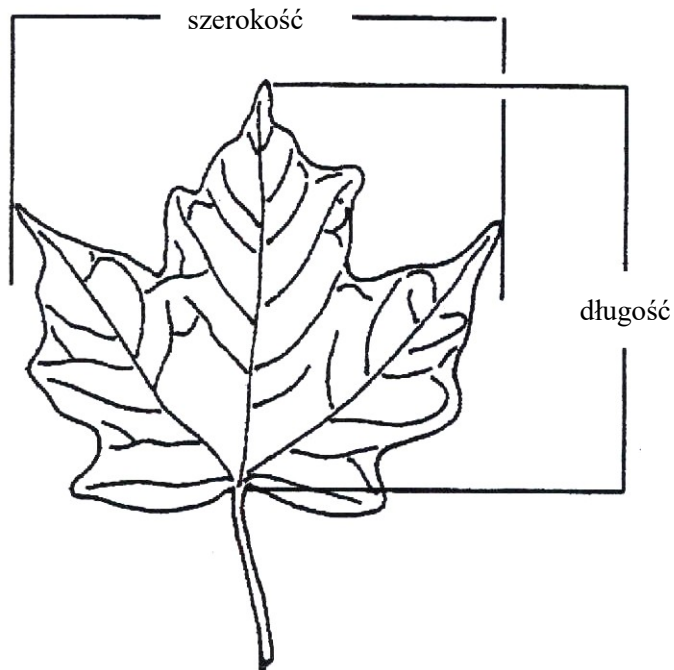
4
stożkowaty

Ad 20. Błazka liściowa: długość

Dla liści złożonych mierzyć listek środkowy

Ad 21. Błazka liściowa: szerokość

Dla liści złożonych mierzyć listek środkowy w najszerszym miejscu

Ad 22. Błazka liściowa: kształt

Obserwacje należy wykonać na ogólnym zarysie liścia, łącznie z płatkami.

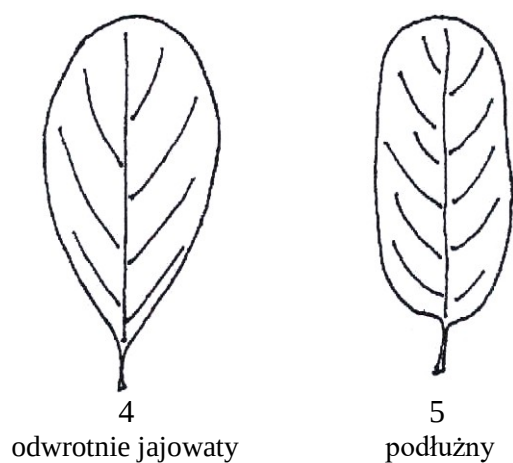
1
jajowaty

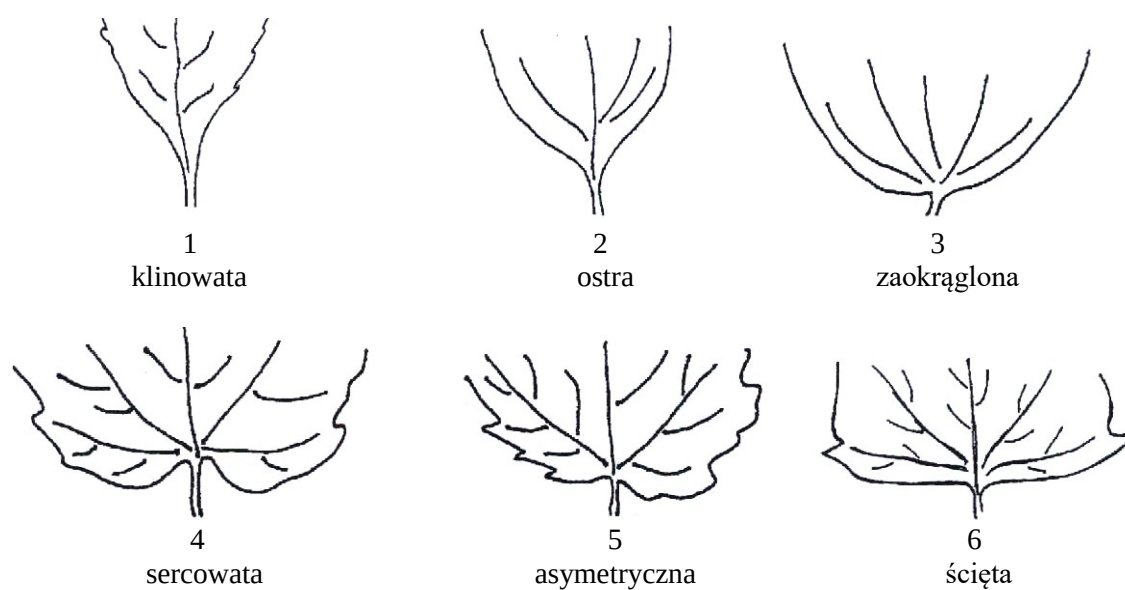
2
lancetowaty

3
eliptyczny

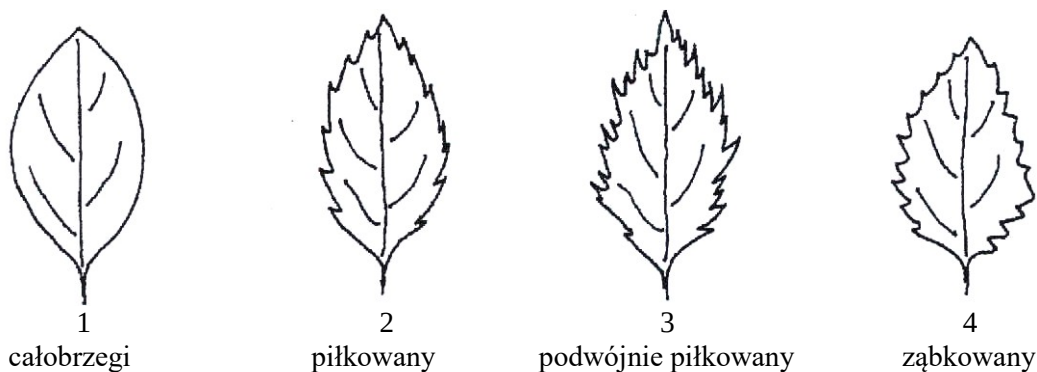
Ad 23. Błaszka liściowa: kształt nasady

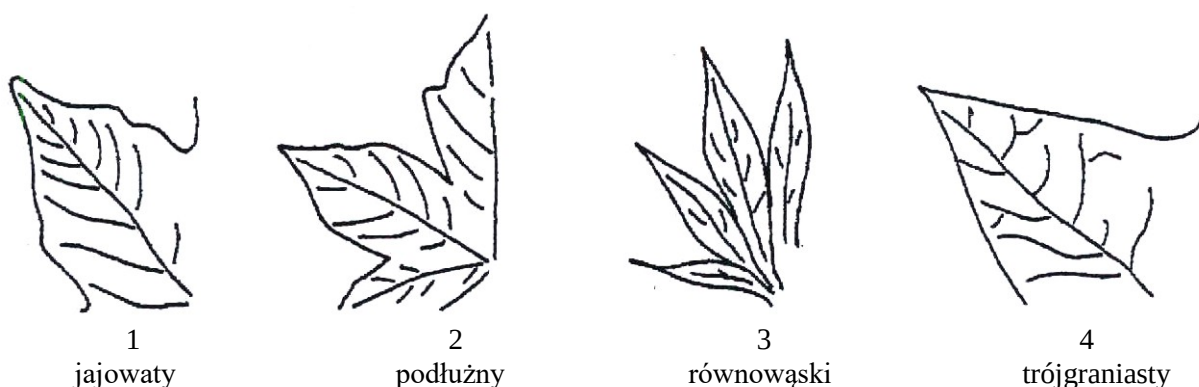
Ad 24. Błaszka liściowa: kształt wierzchołka

Ad 25. Błaszka liściowa: brzeg

Ad 30. Błaszka liściowa: kształt płata

VI. DOKUMENTACJA

Wykaz dokumentów stanowiących dokumentację doświadczenia OWT w jednostce prowadzącej badania zawiera aktualne zarządzenie Dyrektora COBORU w sprawie badania **odrębności, wyrównania i trwałości (OWT) odmian**.

Do dokumentacji sporządzonej dla odmian, które ukończyły badania OWT należy dołączyć dokumentację fotograficzną zawierającą zdjęcia:

- pokroju rośliny
- górnej i dolnej strony liścia
- pędu tegorocznego w stanie bezlistnym
- porównawcze najbardziej podobnych odmian

Terminy przekazywania dokumentacji do Centrali COBORU zawiera „Terminarz dostarczania do COBORU wyników badań i doświadczeń OWT” opracowywany corocznie przez Zakład Badania i Oceny Odrębności, Wyrównania i Trwałości Odmian.

VII. DODATKOWE UWAGI

Literatura:

1. Seneta W., Dolatowski J., 2006. Dendrologia. Wyd. Nauk. PWN Warszawa